



พระราชบัญญัติ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง และอัยการสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เพื่อดำเนินการต่อไป

(๑) คำร้องขอให้สอบปากคำพยานหรือจัดหาให้ซึ่งเอกสารหรือสิ่งของอันเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาล คำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้น คำร้องขอให้สืบหาบุคคล และคำร้องขอให้อายัดหรือยึดเอกสารหรือสิ่งของเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ส่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ หรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๒) คำร้องขอให้สืบพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุซึ่งเป็นการดำเนินการในศาล คำร้องขอให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงิน แทนการริบทรัพย์สิน และคำร้องขอให้อายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน หรือบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ ให้ส่งพนักงานอัยการ

(๓) คำร้องขอให้โอนหรือรับโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงาน หรือชั้นศาล ให้ส่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์

(๔) คำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ให้ส่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือพนักงานอัยการ

ในกรณีที่เหมาะสม ผู้ประสานงานกลางอาจส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องขอตามวรรคหนึ่งก็ได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ ในส่วนที่ ๑ บททั่วไป ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๔/๑ ในกรณีที่ได้รับทราบการประสานงานจากต่างประเทศให้จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินใดเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดี ถ้าผู้ประสานงานกลางเห็นว่า เป็นข้อมูลที่สามารุให้ความช่วยเหลือได้ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเป็นกรณีจำเป็น เร่งด่วน และมีเหตุอันสมควร ผู้ประสานงานกลางอาจจัดส่งข้อมูลนั้นให้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนดได้ เมื่อประเทศนั้นได้แสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือ ในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในกรณีที่มีคำร้องขอมาใช้บังคับ โดยอนุโลมกับข้อมูลที่จะจัดส่งตามมาตรานี้ด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“เมื่อสืบพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้ศาลส่งบันทึกคำเบิกความของพยาน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปยังพนักงานอัยการผู้ยื่นคำร้องเพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๕ การค้นและยึด มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๕
การค้น อาัยด หรือยึด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ได้รับความร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ค้น อาัยด ยึด และส่งมอบสิ่งของเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ถ้ามีเหตุที่จะออกหมายค้น หรือคำสั่งอาัยด หรือยึดสิ่งของได้ตามกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการขอให้ศาลออกหมายค้น หรือคำสั่งอาัยด หรือยึดสิ่งของนั้นได้

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับกับการออกหมายค้น หรือคำสั่งอาัยดหรือยึด และการค้น อาัยด หรือยึดตามความในส่วนนี้ด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการค้น อาัยด หรือยึดจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรก็ตาม

มาตรา ๒๕ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจซึ่งทำการค้น และอาัยดหรือยึดสิ่งของตามคำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องทำหน้าที่รับรองการเก็บรักษารูปพรรณ ลักษณะและความบริบูรณ์แห่งสภาพของสิ่งของนั้น และส่งมอบสิ่งของที่ค้น และอาัยดหรือยึดได้พร้อมหนังสือรับรองนั้นให้แก่ผู้ประสานงานกลางเพื่อดำเนินการต่อไป

หนังสือรับรองนั้นให้ทำตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๖ การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน และความในมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๖

การโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีขึ้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาล

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ได้รับความร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศไทยไปเบิกความเป็นพยานในชั้นศาลหรือเพื่อช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการสืบสวนสอบสวนในฐานะพยานในประเทศผู้ร้องขอ หรือขอส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศผู้ร้องขอมาเพื่อช่วยเหลือในทำนองเดียวกันในประเทศไทย ถ้าผู้ประสานงานกลางพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการจำเป็นและบุคคลซึ่งถูกคุมขังนั้นสมัครใจ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการส่งตัวบุคคลนั้นไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือรับตัวบุคคลนั้นจากประเทศผู้ร้องขอเข้ามาในประเทศไทย

การส่งตัว การรับตัว และการคุมขังบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งถูกส่งตัวไปเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงาน หรือชั้นศาลในต่างประเทศและอยู่ภายใต้การคุมขังของประเทศผู้ร้องขอ ให้ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ผู้นั้น ถูกคุมขังในประเทศไทย

มาตรา ๒๘ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจคุมขังบุคคลซึ่งถูกคุมขังที่ถูกส่งตัวมาจากต่างประเทศ เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลตลอดเวลาที่บุคคลผู้นั้นอยู่ในประเทศไทย เมื่อบุคคลผู้นั้นช่วยเหลือในการดำเนินคดีในชั้นเจ้าพนักงานหรือในชั้นศาลเสร็จแล้ว ให้แจ้งผู้ประสานงานกลาง ทราบ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙/๑ ในส่วนที่ ๖ การโอนบุคคลที่ถูกคุมขัง เพื่อสืบพยาน ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือ ระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๙/๑ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้บุคคลซึ่งถูกควบคุม โดยประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สามเดินทางผ่านประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงาน หรือชั้นศาลในประเทศผู้ร้องขอ หากผู้ประสานงานกลางเห็นว่าเป็นกรณีที่อาจให้ความช่วยเหลือได้ ให้แจ้ง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่าน

ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งเดินทางผ่านประเทศไทยภายในระยะเวลาที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว หากบุคคลผู้นั้นมิได้เดินทางต่อไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สาม ให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจสั่งให้บุคคลผู้นั้นเดินทางกลับไปยังประเทศที่บุคคลผู้นั้นออกเดินทางมาในครั้งแรก

ให้ประเทศผู้ร้องขอรับผิดชอบการควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่งในระหว่างเดินทางผ่านประเทศไทย ทั้งนี้ เว้นแต่ประเทศผู้ร้องขอและผู้ประสานงานกลางตกลงกันเป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๙ การริบหรือยึดทรัพย์สิน มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติ ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๙

การอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินใด ตามคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินซึ่งออกโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจของประเทศผู้ร้องขอ เพื่อประโยชน์ ในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน และเป็นกรณีที่ศาลต่างประเทศ ยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาล ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่บุคคลผู้มีความผิดในทรัพย์สินนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล

หรือต่อศาลที่บุคคลซึ่งอาจต้องชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตศาล แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก่อน ในกรณีดังกล่าว หากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นได้สองศาลหรือกว่านั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะยื่นคำขอต่อศาลใดศาลหนึ่งก็ได้

ให้ศาลพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นการด่วน ถ้าเป็นที่พอใจจากคำแถลงของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียกมาสืบเองดังต่อไปนี้ ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก่อนได้

(๑) ทรัพย์สินนั้นอาจถูกอายัด ยึด หรือริบ หรือบุคคลนั้นอาจถูกบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินได้ตามกฎหมายไทย

(๒) ทรัพย์สินนั้นอาจถูกริบหรือบังคับคดีในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ และ

(๓) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้นให้พ้นจากการริบทรัพย์สินหรือการบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การริบทรัพย์สินหรือการบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินนั้นไม่เป็นผล

ถ้าศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอ คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สุด แต่คำสั่งของศาลที่ให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินไว้ก่อน ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ได้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดตามวรรคสอง อาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้นั้นมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง หรือมิได้กระทำการอันเป็นเหตุตามวรรคสอง ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย คำสั่งของศาลเช่นนี้ให้เป็นที่สุด แต่คำสั่งของศาลที่ให้ยกคำขอของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ได้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอ ย่อมไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นอีก หากมีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญซึ่งน่าจะทำให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินตามคำสั่งก่อนมีคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หรือให้ริบทรัพย์สินหรือบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ยังไม่ถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่บุคคลผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่บุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตศาล แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นไว้ก่อน ในกรณีดังกล่าว หากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอายัดหรือยึดทรัพย์สินได้สองศาลหรือกว่านั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะยื่นคำขอต่อศาลใดศาลหนึ่งก็ได้

ให้ศาลพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นการด่วน ถ้าเป็นที่พอใจจากคำแถลงของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียกมาสืบเองดังต่อไปนี้ ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นไว้ก่อนได้

(๑) ทรัพย์สินนั้นอาจถูกอายัด ยึด หรือริบ หรือบุคคลนั้นอาจถูกบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินได้ตามกฎหมายไทย

(๒) ศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และ

(๓) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้นให้พ้นจากการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศไม่เป็นผล

ถ้าศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอ คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สุด แต่คำสั่งของศาลที่ให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินไว้ก่อน ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ได้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดหรือบุคคลซึ่งถูกอายัดหรือยึดทรัพย์สินตามวรรคสอง อาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้นั้นมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอตามวรรคหนึ่งหรือมิได้กระทำการอันเป็นเหตุตามวรรคสอง ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย คำสั่งของศาลเช่นนี้ให้เป็นที่สุด แต่คำสั่งของศาลที่ให้ยกคำขอของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือบุคคลซึ่งถูกอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ได้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอ ย่อมไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นอีก หากมีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญซึ่งน่าจะทำให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินหรือบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่บุคคลผู้มีความผิดหรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่บุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือต่อศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตศาล แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำพิพากษาริบทรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้นชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น ในกรณีดังกล่าว หากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอาจยื่นคำขอต่อศาลได้สองศาลหรือกว่านั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะยื่นคำขอต่อศาลใดศาลหนึ่งก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากจำเป็น ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำการสอบสวนหรือจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนก็ได้

เมื่อได้รับคำขอ ให้ศาลหมายเรียกเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมายังศาล และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว ถ้าเป็นที่พอใจดังต่อไปนี้ ให้ศาลพิพากษาริบทรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้น ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

(๑) ทรัพย์สินนั้นอาจถูกริบหรือบุคคลนั้นอาจถูกบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินได้ตามกฎหมายไทย และ

(๒) ศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่า ในการดำเนินการพิจารณาคดีนั้น ศาลต่างประเทศไม่ได้ให้โอกาสแก่จำเลยผู้ต้องหา หรือผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินในการต่อสู้คดีหรือการพิสูจน์สิทธิของตน หรือการดำเนินการกระบวนพิจารณาคดีนั้นขัดต่อหลักทั่วไปของกฎหมายวิธีพิจารณาความ ให้ศาลยกคำขอดังกล่าว

มาตรา ๓๕ การอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามความในส่วนนี้ ให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สินหรือการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินนั้นจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักร และให้ศาลพิพากษาริบทรัพย์สินหรือบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินได้แม้ว่าผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายไปแล้ว หากความปรากฏแก่ศาลว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศนั้นถึงที่สุดก่อนที่ผู้นั้นจะถึงแก่ความตาย

มาตรา ๓๕/๑ การสอบสวน การยื่นคำขอ การพิจารณา การพิพากษา การอุทธรณ์ และการมีคำสั่งเกี่ยวกับการอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษานั้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยการริบทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕/๒ ทรัพย์สินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ริบและเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินตามความในส่วนนี้ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้ เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น แต่การจัดการกับทรัพย์สินหรือเงินดังกล่าวจะกระทำมิได้หากจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

เมื่อมีกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินให้แก่ประเทศผู้ร้องขอตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประสานงานกลางยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ส่งทรัพย์สินหรือเงินนั้นแก่ผู้ประสานงานกลางเพื่อคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ

ทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินอันจะต้องคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอนั้น เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายที่ประเทศไทยได้ใช้ไปในการดำเนินการเกี่ยวกับการริบหรือการบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเพื่อคืนทรัพย์สินหรือเงินดังกล่าวให้แก่ประเทศ

ผู้ร้องขอแล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางคืนทรัพย์สินหรือเงินส่วนที่เหลือให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาตามวรรคหนึ่งกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

ดอกผลของทรัพย์สินหรือเงินตามวรรคสองที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ยังมิได้คืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๖/๑ ในกรณีที่ประเทศไทยร้องขอความช่วยเหลือในความผิดอันเป็นมูลเหตุแห่งการร้องขอความช่วยเหลือนั้นต้องระวางโทษถึงประหารชีวิตตามกฎหมายไทยแต่ไม่ถึงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของประเทศผู้รับคำร้องขอ และรัฐบาลจำเป็นต้องให้คำรับรองว่าจะไม่มีการประหารชีวิตก็ให้มีการเจรจาตกลงเพื่อให้มีการรับรองดังกล่าวได้ ในกรณีนี้หากศาลพิพากษาลงโทษประหารชีวิตให้รัฐบาลดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้มีการบังคับตามคำพิพากษาโดยวิธีจำคุกตลอดชีวิตแทนการประหารชีวิต ทั้งนี้ ห้ามมิให้บุคคลนั้นได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่เป็นการพระราชทานอภัยโทษ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ การรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากต่างประเทศให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่อัยการสูงสุดในฐานะผู้ประสานงานกลาง ตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเป็นผู้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ตามกฎหมายดังกล่าว สมควรกำหนดเพิ่มให้อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ อำนาจหน้าที่ของตน และบทบัญญัติบางประการในกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา ยังไม่สอดคล้องกับการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาในปัจจุบัน กล่าวคือ ผู้ประสานงานกลาง ไม่สามารถส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศไปให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอได้และผู้ประสานงานกลางไม่มีอำนาจส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีในศาล หากประเทศนั้นยังมีได้ร้องขอ อันทำให้การให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างจำกัด กระบวนการค้นหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและเพื่อประโยชน์ขั้นที่สุดในการริบทรัพย์สินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถป้องกันการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ นอกจากนี้ การบัญญัติให้มีการเจรจาตกลงเพื่อให้มีการรับรองว่าจะไม่มีการประหารชีวิตถือเป็นกลไกในการร้องขอความช่วยเหลือในความผิดอันเป็นมูลเหตุแห่งการร้องขอความช่วยเหลือนั้นต้องระวางโทษถึงประหารชีวิต ตามกฎหมายไทย แต่ไม่ถึงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของประเทศผู้รับคำร้องขอ อีกทั้งการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขัง ยังไม่ครอบคลุมถึงการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขัง เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีในชั้นเจ้าพนักงาน การริบหรือยึดทรัพย์สิน ยังไม่ครอบคลุมถึงการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้